

Lietas arhīva Nr. KA04-0242-23/20
[ECLI:LV:RAT:2023:0914.11520042420.4.S](#)

SPRIEDUMS Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2023. gada 14. septembrī

Rīgas apgabaltiesas Kriminālietu tiesas kolēģija
tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis
tiesnese
 piedaloties prokuroram
 aizstāvim

Guntars Kveska,
Guntars Stūris,
Iveta Vīgante,
Pēterim Urbānam,
Marekam Širantam

atklātā tiesas sēdē iztiesāja kriminālietu saistībā ar cietušās /pers. F/ iesniegto apelācijas sūdzību un Daudznozaru specializētās prokuratūras prokurora Pētera Urbāna iesniegto apelācijas protestu par Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2021. gada 30. augusta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2021. gada 30. augusta spriedumu /pers. G/ atzīts par nevainīgu pret viņu celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 260. panta otrās daļas un attaisnots.

Atcelts /pers. G/ piemērotais drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā.

Cietušās/pers. F/ pieteiktā kaitējuma kompensācija 50 000 EUR (piecdesmit tūkstoši *euro*) apmērā ir atstāta bez izskatīšanas.

Ar spriedumu izņemta rīcība ar lietiskajiem pierādījumiem.

[2] /pers. G/ tika apsūdzēts par to, ka viņš, vadot transportlīdzekli, pārkāpa ceļu satiksmes noteikumus, kā rezultātā cietušajam nodarīts smags miesas bojājums, kas izraisīja viņa nāvi.

/pers. G/ celtā apsūdzība atrodas krimināllietas 1.sējuma 108.lpp.

[3] Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas protestu ir iesniedzis Daudznozaru specializētās prokuratūras prokurors Pēteris Urbāns, kurš norāda, ka spriedums taisīts neievērojot Kriminālprocesa likuma 511. panta otrās daļas nosacījumus, tiesai neizvērtējot lietā esošos materiālus pilnīgi un objektīvi, kā rezultātā ticis taisīts nelikumīgs un nepamatots spriedums.

Prokurors uzskata, ka apsūdzētais /pers. G/ pieļāva tieši Ceļu satiksmes likuma (turpmāk - CSL) 19. panta pirmās, trešās daļas un Ceļu satiksmes noteikumu (turpmāk - CSN) 25.3., 100. punktu prasību pārkāpumus, kas bija par pamatu notikušajam ceļu satiksmes negadījumam, kā rezultātā cietušajam/pers. I/ tika nodarīts smags miesas bojājums, kas izraisīja viņa nāvi.

Prokurors uzskata, ka tiesa nepamatoti ir izdarījusi secinājumu, ka lieciniece /pers. J/ ir liecinājusi, ka viņa nezina, kā gājējs ir kustējies pirms uzbraukuma. Lieciniece 2021. gada 3. jūnija tiesas sēdē ir vismaz trīs reizes (minēts laiks tiesas sēdes protokolos, kad šāda liecība ir sniegta) norādījusi, ka gājējs ir gājis. Tiesa liecības tulkojusi paplašināti, nodēvējot gājēja kustību pirms sadursmes kā šķērsošanu vai kustēšanos.

Tāpat attiecībā par liecinieces /pers. K/ liecībām tiesa ir nepamatoti atzinusi, ka tas, ka gājējs liecinieces redzeslokā ir atradies īsu brīdi (redzeslokā veica 1-2 soļus) un liecinieces ķermeņa novietojums (pa pusapgriezīgu pagriezusies pa kreisi) varēja ietekmēt liecinieces spēju novērtēt, vai šos 1-2 soļus gājējs veica ejot vai skrienot. Vienlaikus tiesa atzinusi, ka lieciniece liecinājusi, ka tas nebija skrējienis. Līdz ar to tiesa nonāk savos secinājumos pretrunās. Prokurors norāda, ka lieciniece /pers. K/ gājēju ir redzējusi ne tikai īsu brīdi 1-2 soļus pirms uzbraukuma. Tāpat prokurors vērs uzmanību uz 2021. gada 3. jūnija tiesas sēdē liecinieces /pers. K/ liecināto, kur viņa konkrēti norādīja, ka gājējs ir gājis.

Prokurora ieskatā liecinieču /pers. J/ un /pers. K/ liecinātais par to, ka gājējs ir gājis, pilnībā apstiprina apsūdzētajam celtās apsūdzības pamatošību.

Lai gan tiesa spriedumā atzīst par ticamām un analizē liecinieka /pers. L/ liecības kā pierādījumu tam, ka /pers. G/ iespēja novērst uzbraukumu gājējam nav noteikta, prokurora ieskatā liecību novērtējums nav objektīvs. No liecinieka /pers. L/ liecībām tiesa konstatē, ka gājējs gāja pa brauktuvi līdz ceļa vidum ar ātrumu apmēram 4-5 km/h, pēc kā gājējs no ceļa vidus paātrināja kustību - skrēja lēnā tempā, kas varētu būt līdz 10 km/h.

Prokurors uzskata, ka tiesa nav ņēmusi vērā liecinieka /pers. L/ liecības par gājēja kustības tempu no ceļa vidus, aprobežojoties tikai ar liecinieka pirmstiesas izmeklēšanā liecināto. Tiesas izmeklēšanā liecinieks konkrēti liecināja, ka līdz ceļa vidum gājējs gāja, bet pēc ceļa vidus gājējs ātri gāja, subjektīvi novērtējot gājēja kustības ātrumu līdz ceļa vidum 4-5 km/h, pēc ceļa vidus 7-10 km/h. Ņemto vērā to, ka tiesa atzinusi liecinieka /pers. L/ liecības par objektīvi ticamām, tad tiesa atzīst, ka no ceļa vidus gājēja kustības temps bija no 7-10 km/h (pēc eksperta atzinuma sniegtā – ātrs skrējienis), kaut gan viņš liecināja, ka gājēja kustības temps bija lēns skrējienis (pirmstiesas izmeklēšanas laikā), ātrs gājienis (tiesas izmeklēšanas laikā).

Prokurors uzskata, ka liecinieka /pers. L/ subjektīvais novērtējums par konkrētu gājēja kustības ātrumu ir vērtējams kritiski, jo tas netika veikts ar atbilstošām tehniskām ierīcēm, bet liecībās minētais par kustības tempu objektīvi ticams, kas nav arī pretrunā ar liecinieču /pers. J/ un /pers. K/ liecībām. Tāpat prokurors uzskata, ka tiesa ir kļūdaini novērtējusi liecinieka /pers. L/ liecības attiecībā par to, ka apsūdzētā /pers. G/ iespēja novērst uzbraukumu gājējam nav noteikta.

Lai arī tiesa spriedumā neapšaubā apsūdzētā /pers. G/ sniegto liecību patiesumu, prokurors uzskata, ka apsūdzētā liecinātais par gājēja kustības tempu - skrēja pāri brauktuvei neatbilst patiesiem ceļu satiksmes negadījuma apstākļiem, jo liecinieces /pers. J/, /pers. K/ un /pers. L/ ir liecinājuši, ka gājējs ir gājis.

Prokurors uzskata, ka apsūdzētajam gājējs bija jāuztver kā šķērslis un jāievēro ceļu satiksmes noteikumu prasības, lai izvairītos no uzbraukuma gājējam. Kā atzina pats apsūdzētais, tad gājēju viņš pirmo reizi ieraudzīja 2 metrus līdz vidus ass līnijai, līdz ar to brauktuvi šķērsojošo gājēju viņš savlaicīgi nav pamanījis, kā rezultātā notikusi sadursme.

Prokurors uzskata, ka ar pārbaudītiem pierādījumiem pilnībā apstiprinās, ka apsūdzētais pārkāpa CSL 19. panta pirmo un trešo daļu, kā arī CSN 25.3. un 100. punkta prasības.

Prokurors uzskata, ka ar tiesā pārbaudītiem pierādījumiem pilnībā apstiprinās, ka apsūdzētais ir pārkāpis CSN 100. punktu, jo kā izriet no eksperta atzinuma Nr./numurs/, tad motocikla vadītājam bija tehniska iespēja novērst uzbraukumu gājējam, ja gājējs šķērsoja brauktuvi mierīgas skriešanas tempā. No liecinieču /pers. J/ un /pers. K/ liecībām izriet, ka gājējs gāja pa brauktuvi. Liecinieks /pers. L/ liecināja, ka gājējs līdz brauktuves vidus gājā, pēc brauktuves vidus līdz uzbrukuma vietai paātrināja gaitu (maksimums līdz lēnam skrējienam). No liecinieku liecībām secināms, ka gājēja kustības temps bija lēnāks kā autotehniskā ekspertīzē tika aprēķināta motocikla vadītāja tehniskā iespēja novērst uzbraukumu gājējam, līdz ar ko atzīstams, ka gājējs uz brauktuves atradās vēl ilgāk un motocikla vadītājam bija vēl lielāks laiks noreagēt uz gājēju kā šķērslī kustībai.

Prokurors uzskata, ka izvērtējot tiesas sēdē pārbaudītos pierādījumus to kopsakarībā un savstarpējā saistībā, nav šaubu par apsūdzētā /pers. G/ vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un apsūdzētā darbībās konstatējamas Krimināllikuma 260. panta paredzētā sastāva visas tā obligātās pazīmes

Prokurors lūdz /pers. G/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 260. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 gadiem Saskaņā ar Krimināllikuma 55. panta nosacījumiem brīvības atņemšanas sodu lūdz noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 2 gadiem (*lietas 2.sēj. 14.-19.lpp*).

[4] Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību ir iesniegusi cietuši /pers. F/.

Cietuši norāda, ka no iztiesāšanas laikā pārbaudītiem pierādījumiem nepārprotami izriet un ir pierādīts, ka tieši apsūdzētā /pers. G/ pieļauto CSN 25.3 un 100. punkta prasību pārkāpšanas rezultātā ir noticis uzbraukums gājējam un iestājušās sekas - /pers. I/ nodarīts smags miesas bojājums, kas izraisīja viņa nāvi, līdz ar to pirmās instances spriedums atzīstams par nelikumīgu un atceļamu.

Cietuši nepiekrīt pirmās instances tiesas izdarītajiem secinājumiem, nosakot apsūdzētā /pers. G/ juridisko kvalifikāciju un to, ka viņš nav vainīgs inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā. Pārkāpjot Kriminālprocesa likuma 128. panta trešajā daļā noteikto pirmās instances tiesa nemotivējot ir noraidījusi apsūdzības pierādījumus, bet spriedumu pamatojusi galvenokārt ar apsūdzētā liecībām, tendenciozi vērtējot arī liecinieka /pers. L/ liecības norādīto.

Cietuši uzskata, ka tiesas secinājums, ka tiesas izmeklēšanā pārbaudītie pierādījumi nav pietiekami, lai pārliecinoši un nešaubīgi pierādītu, ka /pers. I/ pārvietojās mierīgas skriešanas tempā, nepārsniedzot 6,5 km/h un secīgi, ka apsūdzētajam bija tehniska iespēja novērst uzbraukumu, ir pretrunā ar iztiesāšanas laikā pārbaudītiem pierādījumiem.

No liecinieces /pers. K/ gan pirmstiesas kriminālprocesā, gan tiesas izmeklēšanas laikā liecinātā ir skaidrs, ka /pers. I/ Iela A ir šķērsojis ejot soļiem, bet nevis skrienot. No liecinieka /pers. L/ pirmstiesas kriminālprocesā un iztiesāšanas laikā sniegtajām liecībām secināms, ka /pers. I/, uzsakot šķērsot Iela A, ir gājis, taču no ceļa vidus paātrinājis tempu. Vienīgais, kas norāda, ka /pers. I/ šķērsojis Iela A skrienot ir apsūdzētais, taču arī viņš nenorāda, ka /pers. I/ būtu šķērsojis ielu ātrā skrējienā.

Lai būtu pamats vērtēt, vai motocikla vadītājam bija tehniska iespēja novērst uzbraukumu gājējam vai nē, konkrētajos apstākļos būtu jābūt pierādītam, ka visu Iela A līdz sadursmei (tas ir vismaz 7 m attālumu) gājējs ir veicis skrienot ātrā tempā, kas atbilstoši eksperta atzinuma Nr./numurs/ izpētes daļā norādītajam ir robežās no 7,2 km/h līdz 10,6 km/h. Atbilstoši minētā eksperta atzinuma secinātajam, ja gājējs visu ielu (7 m) šķērso mierīgas iešanas tempā - tas ir robežās no 5,1 – 6,5 km/h, tad viennozīmīgi motocikla vadītājam būtu bijusi tehniska iespēja novērst uzbraukumu.

Kā pierādīts iztiesāšanas laikā vienu joslu 4 m platumā gājējs /pers. I/ ir šķērsojis ejot soļiem nevis skrienot. Tātad 4 m attālumu /pers. I/ ir veicis ar ātrumu, kas ir mazāks par 5,1 km/h. Tādējādi ir pierādīts, ka motocikla vadītājam bija tehniska iespēja novērst uzbraukumu gājējam, jo Iela A /pers. I/ ir šķērsojis ar ātrumu, kas ir mazāks par 7,2 km/h.

Līdz ar to tiesas norādītais pamats attaisnojoša sprieduma taisīšanai neapstiprinās ar lietā pārbaudītiem pierādījumiem, jo lietā nav pārbaudīts neviens tāds pierādījums, kas pierādītu, ka /pers. I/ būtu šķērsojis visu Iela A ātrā skrējienā. Līdz ar to spriedums ir nelikumīgs un būtu atceļams.

Apsūdzētais ir savlaicīgi pamanījies /pers. I/, kas uzsāka šķērsot Iela A, taču, pārkāpjot CSN 100. punkta prasības, nav samazinājis braukšanas ātrumu un nav pilnībā apturējies transportlīdzeklī. Par to liecina gan pats apsūdzētais un pārējie liecinieki, proti, viņi nav dzirdējuši un redzējuši, ka motocikla vadītājs būtu brenzējis.

Cietuši uzskata par pierādītu to, ka izvēloties apbraukt šķērslī un nevis brenzēt un apturēt transportlīdzekli, apsūdzētais ir uzbraucis /pers. I/, tādējādi pārkāpjot CSN 100. punkta prasības. Lietā ir pierādīts, ka uzbraukums ir noticis aptuveni 1 m no motocikla braukšanas joslas labās malas, savukārt braukšanas joslas platums ir 4 m. Cietuši izdara secinājumu, ka, ja apsūdzētais nebūtu mainījis braukšanas trajektoriju, pat nebrenzējot, ceļu satiksmes negadījums nebūtu noticis, jo apsūdzētais būtu izmainījis ar gājēju, kurš jau līdz tam būtu šķērsojis motocikla braukšanas trajektoriju.

Cietuši lūdz atcelt pirmās instances tiesas spriedumu pilnībā un taisīt jaunu nolēmumu, ar kuru /pers. G/ atzīt par vainīgu pēc Krimināllikuma 260. panta otrās daļas un sodīt ar sodu panta sankcijas ietvaros (*lietas 2.sēj. 4.-7.lpp*).

Motīvu daļa

[5] Apelācijas instances tiesas sēdē prokurors uzturēja iesniegto apelācijas protestu atbilstoši tajā izteiktajiem prasījumiem.

Cietuši /pers. F/ uzturēja savu apelācijas sūdzību un prokurora iesniegto apelācijas protestu. Cietuši lūdza piedzīt materiālos zaudējumus, kas viņai radušies saistībā ar kriminālprocesu. Bojāgājušais vīrs bija vienīgais ģimenes apgādnieks. Apsūdzētais nav cietušajai pilnīgi neko samaksājis. Pati ir pensionāre, kurai ir trīs bērni, no kuriem viens ir otrās grupas invalīds. Cietuši vēlas, lai apsūdzētais atbild par nodarīto.

Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētais /pers. G/ atteicās izmantot tiesības sniegt liecību, norādot, ka uztur savas liecības, kas sniegtas pirmās instances tiesā.

[6] Tiesas kolēģija, izvērtējusi iesniegtās apelācijas sūdzības un apelācijas protesta argumentus, pirmās instances tiesas spriedumā minētos apsūdzētā attaisnošanas motīvus un pārbaudījusi krimināllietas izmeklēšanas laikā savāktos pierādījumus un apsūdzētā personu raksturojošos materiālus, atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums atceļams un lietā saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563. panta pirmās daļas 2. punktu ir taisāms jauns nolēmums, proti, notiesājošs spriedums.

Tiesas kolēģija atzīst, ka /pers. G/, vadot transportlīdzekli, ir pārkāpis ceļu satiksmes noteikumus, kā rezultātā cietušajam nodarīts smags miesas bojājums, kas izraisīja viņa nāvi.

Noziedzīgs nodarījums ir izdarīts sekojošos apstākļos.

2020. gada 1. jūnijā ap pulksten 17.01 /pers. G/ vadīja motociklu "Nosaukums A", ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, un brauca pa Iela A no Iela B puses Iela C virzienā, Rīgā.

Pie sabiedriskā transporta pieturas "Nosaukums B" /pers. G/, pārkāpjot Ceļu satiksmes likuma 19. panta pirmo un trešo daļu, kā arī Ceļu satiksmes noteikumu 25.3.punktu un 100. punktu, nerīkojās saskaņā ar šo noteikumu prasībām, nepievērsa pietiekamu uzmanību ceļa situācijai un tās izmaiņām, nedarīja visu iespējamo, lai netiktu apdraudēti citi ceļu satiksmes dalībnieki, it sevišķi mazāk aizsargātī (gājēji), savlaicīgi uz brauktuves neieraudzīja gājēju /pers. I/, kurš šķērsoja Iela A no kreisās uz labo pusi attiecībā pret motocikla kustības virzienu, neapbrauca viņu un neapturēja motociklu, kaut gan viņam bija tāda iespēja, bet /pers. G/ turpināja braukšanu uz priekšu un ar motocikla priekšējo daļu notrieca /pers. I/.

Iepriekš minēto ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu rezultātā cietušajam /pers. I/ tika nodarīti smagi miesas bojājumi, kas izraisīja viņa nāvi. /pers. I/ nodarīti miesas bojājumi galvas apvidū - sista brūce pakausī, zemādas hematomas uzacu apvidū, vairāk kreisā pusē, kreisā pieres un pakauša kaulu un abu paura kaulu lūzumi ar pāreju uz galvaskausa pamatni labajā pusē, asinsizplūdums virs cietā smadzeņu apvalka virs kreisā paura daivas ar gaisa ieslēgumiem tajā, asinsizplūdnēm zem cietā smadzeņu apvalka labā pieres daivā, abpusēji deniņu daivās, kā arī tilta un Silvija rievās apvidū, vairāk labā pusē, plaši smadzeņu vielas sasitumi kreisā pieres daivā, labā pieres daivā, kreisā deniņu pakauša daivā; labās rokas apvidū - labā elkoņkaula lūzums ar kaulu fragmentu nobīdi uz robežas starp augšējo un vidējo trešdaļu, labā spieķa kaula galviņas pamežģījums.

/pers. I/ nāve ir vardarbīga un iestājās ārstniecības iestādes nosaukumsmiršanas datums. Starp iegūtajiem miesas bojājumiem un nāves iestāšanos ir tiešs cēlonisks sakars.

/pers. G/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas ir paredzēts Krimināllikuma 260. panta otrajā daļā.

[7] Ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokols Nr. NK 020619 norāda uz to, ka ceļu satiksmes negadījums ir noticis 2020. gada 1. jūnijā Valsts policijai par to saņemot izsaukumu uz notikuma vietu plkst. 17.01. Negadījumā ir divi cietušie, no kuriem viens ir transportlīdzekļa vadītājs, bet otrs ir gājējs. Negadījums ir noticis skaidrā, saulainā dienas laikā, uz taisna ceļa posmā bez krituma, kurš ir klāts ar asfāltētu ceļa segumu. Brauktuve negadījuma vietā ir sausa. Protokola sadaļā "Kas traucē redzamību (krūmi, žogi, transports, celtnes u.c.)" policijas amatpersona ir izdarījusi ierakstu "Nekas netraucē". Protokola sadaļās "Citi lietai būtiski apstākļi apskates brīdī" un "Bremzēšanas pēdas" ir izdarīti ieraksti "Nav".

Kā citi notikuma vietas raksturojošie lielumi protokolā minēts, ka brauktuve notikuma vietā bija 8 metrus plata, kustība organizēta 2 joslās, no kurām katra ir 4 metrus plata. Ceļa horizontālie apzīmējumi notikuma vietā nav bijuši, bet ceļu satiksni regulē ceļa zīmes Nr. 555 "Apdzīvotas vietas sākums" un Nr. 541 "Autobusa un trolejbusa pietura".

Protokolā ir fiksēts, ka negadījumam ir lieciniece /pers. K/, protokolam pievienots paskaidrojums no personas, kura no notikuma vietas paņēma apsūdzētajam piederošo motociklu (*lietas 1.sēj. 2. un 7.lpp.*).

Par vietu, kurā notika ceļu satiksmes negadījums, var spriest arī no fotogrāfijām, kas ir izgatavotas veicot liecinieku /pers. K/, /pers. J/ un /pers. L/ liecību pārbaudi uz vietas (*lietas 1.sēj. 42.-45., 53.-55. 68.-70.lpp.*). Tiesas kolēģijas izpratnē ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokolā fiksētais atzinums, ka notikuma vietā redzamību nekā neapgrūnina, pilnībā atbilst patiesībai.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukuma elektroniskajā kartē, kas ir pievienota lietas materiāliem, ir izdarīts ieraksts, ka medicīniskā palīdzība ir izsaukta no tālruņa ar Nr. /numurs/, proti, /pers. J/ telefona (*lietas 1.sēj. 12.lpp.*).

[8] **Apsūdzētais /pers. G/** sākotnējos paskaidrojumus par notikumu ir sniedzis 2020. gada 15. jūnijā kā persona, pret kuru uzsāks kriminālprocesu.

/pers. G/ ir liecinājis, ka notikuma dienā ar personīgo motociklu "Nosaukums A" ir braucis pa Iela A no Iela D Rīgas centra virzienā. Braucis ar ātrumu ap 50 km/h un pa savas kustības joslas vidu. Pirms autobusu pieturvietas "Nosaukums B" ir samazinājis braukšanas ātrumu, jo pieturvietā centra virzienā atradies autobuss. Pievērsis uzmanību tam, vai neviens gājējs neparādās no autobusa aizsega. Pirms šķērsojis gājēju pāreju ir pievērsis uzmanību kreisajai pusei pie gājēju pārejas un tad labajai pusei. Pastiprinātu uzmanību ir pievērsis pieturai, jo šajā vietā gājēji mēdz šķērsot gājēju pāreju pie sarkanās gaismas. Gājēju, kurš šķērsojis brauktuvi no kreisās uz labo pusi attiecībā pret motocikla kustības virzienu, ir ievērojis, kad viņš jau skrējis pāri ceļam pretējā joslā, aptuveni 5 metrus no sevis. Gājējs atradies aptuveni 2 metru attālumā no ass līnijas pretējā joslā un ir skrējis taisni pāri ielai neskatoties ne pa labi, ne pa kreisi. Atradies apmēram 1 metru no ass līnijas gājējs ir paātrinājis kustību. /pers. G/ ir domājis, ka gājējs ieraugot viņu apstāsies, taču tas nav noticis. Pieņēmis lēmumu gājēju apbraukt, jo bremzēt jau bijis par vēlu. Griezis stūri pa labi, taču izvairīties no uzbraukuma nav izdevies. Bremzēšanu ir uzsācis tikai tieši pirms sadursmes ar gājēju. Tālāk notikušo neatceras, bet pēc nogādāšanas ārstniecības iestādē, tajā pašā dienā ir palaists mājās. /pers. G/ uzskata, ka notikušajā ir vainīgs pats gājējs (*lietas 1.sēj. 82.-84.lpp.*).

Turpmākajā pirmstiesas izmeklēšanas laikā, kā arī pēc apsūdzības izsniegšanas /pers. G/ liecības nav sniedzis (*lietas 1.sēj. 89., 107. un 109.lpp.*).

Sniedzot liecības pirmās instances tiesā /pers. G/ ir norādījis, ka ikdienā pārvietojoties pa ceļu uz kura noticis negadījums ir ievērojis, ka iedzīvotāji bieži šķērso brauktuvi neuzmanīgi, sevišķi pirms gājēju pārejas. Šī iemesla dēļ tuvojoties gājēju pārejai īpašu uzmanību ir pievērsis gājēju pārejas kreisajai pusei, pēc tam labajai pusei un tad autobusa pieturai. Gājēju pāreja atrodas apmēram 28 metrus no iedzīvotāju iemītas takas. Pārbraucot pāri gājēju pārejai ar sānu redzi ir pamanījis kustību uz ielas, pagriezis galvu un redzējis, ka cilvēks skrien pāri ceļam aptuveni 15-20 metru attālumā no viņa. Pēc skaņas signāla gājējs ir paskatījies uz /pers. G/. Ir sapratis, ka bremzējot notiks uzbraukums gājējam, tāpēc pieņēmis lēmumu sagāzt motociklu un apbraukt gājēju, bet tā kā gājējs paātrinājis kustību, /pers. G/ uzsācis bremzēšanu un notikusi gājēja sadursme ar motocikla sāniem. Gājēju ir apbraucis pa labo pusi, jo kreisajā pusē, kas ir pretējā kustības josla, atradies šķērslīnis – domā, ka aptuveni 20 metru attālumā bija automašīna. Autobusa pieturā, kas bijusi labajā pusē, autobuss tobrīd nav atradies. Laiks, kas bijis šī lēmuma pieņemšanai, bijis mazāks par divām sekundēm. Motocikla kustības ātrums bijis mazāks par 50 km/h, tāpēc cerējis, ka gājējam turpinot šķērsot ceļu iepriekšējā tempā, gājēju izdosies apbraukt, taču gājējs ir kustību paātrinājis.

Ja gājējs būtu bijis ģērbies spilgtākās drēbēs, to būtu pamanījis ātrāk (*tiesas sēdes protokols lietas 1.sēj. 229.-230.lpp.*).

[9] Neskatoties uz apsūdzētā /pers. G/ sniegto liecību saturu, krimināllietas materiāli satur tiesas izmeklēšanas laikā pārbaudītus pierādījumus, kas apstiprina viņa vainu tiesas kolēģijas sniegtajā noziedzīga nodarījuma aprakstā.

[9.1] /pers. K/ tiesas sēdē ir liecinājusi, ka kopā ar cietušo /pers. I/ strādā uzņēmumā "Nosaukums E", tikai dažādās nodaļās. Negadījuma brīdī ir atradies autobusa pieturā "Nosaukums B". Lieciniece ir apstiprinājusi, ka cietušais /pers. I/ ir šķērsojis ielu tam neparedzētā vietā. Ir redzējusi, kā /pers. I/ pienāk pie ceļa un iznāk uz tā. Šajā brīdī pretim braucis motociklists. Lieciniece ir pagriezies uz autobusu saraksta pusi, taču pēc mirkļa pagriezies uz sadursmes pusi un redzējusi, kā motociklists ir uzbraucis gājējam. Gan gājējs, gan motociklists ir gulējuši uz zemes. Notikuma brīdī pieturai autobuss nav tuvojies un gājējam nav bijis pamats steigties uz pieturu. Arī citas automašīnas sadursmes brīdī /pers. K/ nav redzējusi. Pēc sadursmes ir zvāņus neatliekamajai medicīniskajai palīdzībai. Šajā laikā pieturā ir atradies viena pati, bet kad piebraucis autobuss tā vadītājs teicis, ka piezvanīs medikiem. Gājējs pāri ielai gājis no kreisās uz labo pusi attiecībā pret motocikla kustības virzienu. Pašu sadursmes brīdī /pers. K/ nav redzējusi, bet gājējs pāri ceļam ir gājis, nevis skrējis. Nekādus motocikla skaņas signālus pirms sadursmes nav dzirdējusi. Domā, ka pirms sadursmes gājējs motociklu nav redzējis (*tiesas sēdes protokols lietas 1.sēj. 174.lpp.*).

2020. gada 4. jūnijā (trīs dienas pēc notikuma) /pers. K/ ir liecinājusi, ka 1. jūnijā pēc darba atnākusi uz autobusu pieturu, kas atrodas uz Iela A, lai ar autobusu brauktu pilsētas centra virzienā. Piegājusi apskatīties autobusu sarakstu un ir redzējusi, ka pa ceļiņu no autostāvvietas uz pieturu nāk rūpnīcas darbinieks. Pievērsusies autobusu sarakstam un šo gājēju nav vērojusi. Atkal pievērsoties gājējam ir redzējusi, ka viņš atrodas uz ceļa vidus un viņam pavisam blakus atrodas ātri braucošs motocikls. Šajā laikā gājējs pārvietojies ejot soļiem no kreisās uz labo pusi attiecībā pret motocikla kustības virzienu. Motocikls braucis pa Iela A Rīgas centra virzienā. /pers. K/ redzot gājējs ir izdarījis 1-2 soļus un tas nav bijis skrējienis. Saprotot, ka notiks sadursme, /pers. K/ ir novērsusies, līdz ar ko sadursmes brīdī nav redzējusi. Bremzēšanai raksturīgas skaņas nav dzirdējusi, bet pēc sadursmes gājēja ķermenis palicis guļam uz ielas apmēram iepretim pieturas zīmei, bet motocikla vadītājs kritis uz labajiem sāniem un tādā veidā slidējies gar autobusa

pieturu. Pēc brīža piebraucis autobuss un tā vadītājs ir teicis, ka neatliekamo palīdzību jau ir izsaucis. Sadursmes brīdī citi cilvēki pieturā nav bijuši. Līdz medīķu ierašanās brīdim notriekto gājēju neviens nav aizicis. Lieciniece ir sagaidījusi policijas ierašanos /pers. K/ ir atstājusi viņiem savus datus (*lietas 1.sēj. 34.-37.lpp.*).

2020. gada 9. augustā ir tikusi veikta liecinieces /pers. K/ liecību pārbaude uz vietas, kuras laikā viņa ir parādījusi savu atrašanās vietu pirms notikušā ceļu satiksmes negadījuma. Gājēja kustības ātrumu pirms negadījuma precizēt nevar, tāpat kā nevar parādīt vietu, kur notika uzbraukums gājējam (*lietas 1.sēj. 38.-45.lpp.*).

[9.2] /pers. J/ tiesas sēdē ir liecinājusi, ka 2020. gada 1. jūnijā kopā ar bērniem ir gājusi uz peldvietu. Bijis saulains laiks. Negadījuma brīdī ir atradusies netālu no gājēju pārejas pie pieturas "Nosaukums B" un ir gaidījusi zaļo gaismu, lai varētu šķērsot ielu. Ir redzējusi kā gājējs neatļautā vietā negaidīti šķērso ielu un viņam uzbrauc motocikls. Pirms sadursmes uz ceļa nav bijis daudz automašīnu (*tiesas sēdes protokols lietas 1.sēj. 175.lpp.*).

2020. gada 15. jūnijā (divas nedēļas pēc notikuma) /pers. J/ ir liecinājusi, ka 2020. gada 1. jūnijā ap plkst. 17.00 kopā ar bērniem ir apstājusies pie Iela A un Iela B krustojuma, kur viņu kustības virzienā ir dedzis sarkanais luksofora signāls. Transporta kustība pa Iela A ir bijusi minimāla, bet autobusa pieturā "Nosaukums B" ir atradušies 2-3 cilvēki. Ielu pastāvīgi nav vērojuši, jo sarunājusies ar bērniem. Paskatoties pa kreisi ir redzējusi, kā pa Iela A braucošs motocikls notriec gājēju. Uzbraukums gājējam ir noticis kustības joslas vidū un kā gājējs ir virzījies pirms negadījuma /pers. J/ nezina. Negadījumu ir redzējusi apmēram no 8 metru attāluma, bet apraksīt gājēja un motocikla krišanas trajektoriju nevar. Iedegoties zaļajam luksofora signālam ir pārgājusi pāri ielai un pazvanījusi neatliekamajai medicīniskajai palīdzībai. Nopratināšanas protokolam ir pievienota liecinieces pašrocīgi zīmēta shēma (*lietas 1.sēj. 46.-49.lpp.*).

2020. gada 27. jūnijā ir tikusi veikta liecinieces /pers. J/ liecību pārbaude uz vietas, kuras laikā viņa ir parādījusi savu atrašanās vietu pie gājēju pārejas uz Iela A, kura atrodas 36,5 metrus no autobusa pieturas zīmes "Nosaukums B". Veicot mērījumus pēc /pers. J/ liecībām ir fiksēts, ka motocikla uzbraukums gājējam ir noticis apmēram 3,8 metrus no pieturas zīmes "Nosaukums B" un apmēram 3,4 metrus no ceļa vidus (ceļa apzīmējuma) (*lietas 1.sēj. 50.-55.lpp.*).

[9.3] /pers. L/ pirmās instances tiesā ir liecinājis, ka 2020. gada 1. jūnijā ap plkst. 17.00 ir atradies pie pieturas "Nosaukums B" un ir vadījis automašīnu braucot no pilsētas centra Nosaukums D. Ir redzējis kā gājējs šķērso ielu un uzskrien vīrsu motociklistam. Brīdī, kad tas noticis ir atradies pirms autobusa pieturas un ir piebremzējis, jo gājējs ir sācis šķērsot ielu pirms viņa vadītās automašīnas ejot no labās puses uz kreiso skatoties no /pers. L/ kustības virziena un ir pārgājis ielu viņa priekšā apmēram 10-20 no automašīnas. Atradies ar seju pret sadursmes vietu un viss ceļš ir bijis labi redzams. Līdz gājēju pārejai no sadursmes vietas ir apmēram 15 metri. Kad gājējs ir šķērsojis ielu /pers. L/ automašīnas priekšā, viņš ir gājis, bet atrodoties pie baltās līnijas, proti, ceļa pusē gājējs gaitu ir paātrinājis. /pers. L/ ir izteicies, ka atrodoties viņa kustības joslā gājējs ir kustējies ar ātrumu 4-5 km/h, bet joslā, kurā atradies motociklists ir pārvietojies ar ātrumu 10 km/h. Uzsākot šķērsot ceļu gājējs ir gājis, tad gājis ātri un sasniedzot ceļa vidusdaļu ir skrējis. Pirms sadursmes gājējs ir paskatījies uz motociklista pusi, bet neskatoties uz to ir turpinājis šķērsot ielu. Tāpat bijis redzams, ka motociklists mēģina izvairīties no sadursmes un iebrācis autobusa pieturas "kabatīņā", līdz ar ko sadursme bijusi sāniska. /pers. L/ uzskata, ka motociklists braucis ar atļauto ātrumu, kuru pirms sadursmes vēl ir samazinājis. Notikums noticis skaidrā dienas laikā un /pers. L/ nav dzirdējis, ka pirms sadursmes motocikls būtu lietojis skaņas signālu (*tiesas sēdes protokols lietas 1.sēj. 196.lpp.*).

2020. gada 5. jūnijā (četras dienas pēc notikuma) /pers. L/ ir liecinājis, ka precīzi neatceras dienu, kad 2020. gada jūnijā vadot automašīnu "VW Passat" brauca pa Iela A Iela B virzienā. Bez viņa automašīnā ir atradies darba biedrs, kurš sēdējis aizmugurējā sēdekļi. Tuvojoties pieturai "Nosaukums B" ir redzējis, kā pie ceļa labās malas ir pienācis ap 70 gadus vecs vīrietis, paskatījies pa labi un kreisi, pēc kā uzsācis šķērsot Iela A braucamo daļu. Tas noticis apmēram 15 metrus no viņa automašīnas, tāpēc /pers. L/ ir nedaudz piebremzējis. Kad gājējs atradies ceļa vidū, ir ieraudzījis, ka aptuveni gājēju pārejas rajonā pretējā joslā tuvojas motociklists. No ceļa vidus gājējs paātrinājis kustību – sācis lēnām skriet. Motociklists mēģinot izvairīties no sadursmes griezis motociklu uz brauktuves labo pusi, bet vai ir bremsējis nevar apgalvot. Gājējam turpinot skriet pa motocikla braukšanas joslu autobusa pieturas "kabatā" ir notikusi sadursme gājējam saduroties ar motocikla kreiso sānu. Sadursmes brīdī starp motociklistu un gājēju citi transportlīdzekļi nav bijuši. Pēc sadursmes motociklists nokritis uz labajiem sāniem un slīdējis 2-3 metrus, bet gājējs ticis aizstumts uz braucamo daļu aptuveni 1 metru no ceļa brauktuves nomales. /pers. L/ ir apturējis automašīnu, bet piebraukušā autobusa vadītājs ir izsaucis medicīnisko palīdzību. Ņemot vērā, ka /pers. L/ transportlīdzeklis ir traucējis kustībai uz ielas, viņš ir aizbraucis prom nesagaidot operatīvo dienestu ierašanos. Liecībai ir pievienota /pers. L/ pašā sastādīta shēma (*lietas 1.sēj. 63.-65.lpp.*).

2020. gada 5. augustā ir tikusi veikta liecinieka /pers. L/ liecību pārbaude uz vietas, kuras laikā viņš ir parādījis vietu, kurā gājējs ir uzsācis šķērsot ielu, gājēja kustības virzienu pirms negadījuma un uzbraukuma vietu (*lietas 1.sēj. 66.-70.lpp.*).

[9.4] /pers. S/ (/pers. S/) pirmās instances tiesā ir liecinājis, ka 2020. gada 1. jūnijā vadījis autobusu un nobraucot no tilta ir redzējis, ka uz zemes guļ motocikls un tā vadītājs, kā arī vēl viena persona. Negadījums ir bijis noticis kustības joslā uz pilsētas centru, bet pašu negadījumu nav redzējis. Asfalts notikuma laikā ir bijis sauss, laika apstākļi bijuši normāli. Kad notikuma vietā apstājies viņš, tur jau bijusi apturēta automašīna un atradušies vairāki cilvēki (*tiesas sēdes protokols lietas 1.sēj. 174.lpp.*).

2020. gada 13. jūnijā /pers. S/ ir liecinājis, ka 2020. gada 1. jūnijā ir vadījis numurs. maršruta satiksmes autobusu un ap plkst. 17.00 ir braucis pa Iela A no Rīgas centra Nosaukums D. Nobraucot no tilta, kas atrodas virs rūpnīcas "Nosaukums E" ir redzējis, ka apmēram 500 metrus priekšā ir noticis ceļu satiksmes negadījums. Negadījuma brīdī nav redzējis, kā arī nav redzējis to, kā ir virzījies motocikls un gājējs pirms notikušās sadursmes. Gan motocikla vadītājs, gan gājējs ir atradušies pretējā kustības joslā, pie pieturas "Nosaukums B". Pirms viņa negadījuma vietā jau bija apstājusies automašīna "VW Passat" un vīrieši darba apģērbos ir stāvējuši blakus cietušajiem. Ir zvanījis uz tālruna numuru 112, jo cietušajam gājējam asiņojusi galva. Pieļauj, ka negadījuma brīdis varētu būt redzams autobusa videoierakstā (*lietas 1.sēj. 56.-59.lpp.*).

[9.5] 2020. gada 18. augustā procesa virzītāja ir pieņēmusi lēmumu par autotehniskās ekspertīzes nozīmēšanu, kurā ekspertam ir uzdevusi trīs jautājumus:

1. Izejot no lietā esošajiem objektīviem datiem, kurā vietā notika uzbraukums gājējam un kāds varēja būt ceļu satiksmes negadījuma mehānisms ?
2. Izejot no tehniskā redzes vidokļa, vai motocikla "Nosaukums A" vadītājam pie lēmumā norādītajiem apstākļiem un ekspertīzes ceļā noskaidrotiem datiem, bija tehniska iespēja izvairīties no uzbraukuma gājējam ?
3. Vai motocikla "Nosaukums A" vadītājam bija tehniska iespēja apstāties līdz gājēja kustības trajektorijai un izvairīties no uzbraukuma gājējam braucot ar dotajā ceļa posmā atļauto kustības ātrumu 50 km/h, pie gājēja kustības tempa - skrējiena, ja gājējs šķērsoja braucamo daļu no kreisās uz labo pusi attiecībā pret transportlīdzekļa kustības virzienu un vadītāja redzeslokā veica līdz uzbraukumam ap 7 m?

Uz ekspertam uzdotajiem jautājumiem eksperts 2020. gada 21. oktobra atzinumā Nr./numurs/ ir sniedzis sekojoša satura atbildes:

- No sākuma gājēja ķermenis kontaktēja ar motocikla "Nosaukums A" priekšējo daļu, visticamāk, tā kreiso pusi, pēc kā gājēja ķermenis tika atsists uz priekšu no sadursmes vietas (skatoties motocikla "Nosaukums A" sākotnējā braukšanas virzienā). Gājēja beigu stāvoklis atradās pie asins pelņķes pa kreisi no motocikla kustības trajektorijas pēc uzbraukuma. Pēc uzbraukuma gājējam, motocikls "Nosaukums A" apgāzās uz labajiem sāniem un slīdēja gar brauktuves labo malu līdz Ceļu satiksmes negadījuma shēmā norādītam gala stāvoklim.

- Uzbraukums gājējam notika Iela A brauktuves labajā pusē (skatoties no Iela B puses Iela C virzienā) pirms motocikla pēdām. Iespējams, ka

ka gājēja kustības ātrums deva apsūdzētajam tehnisku iespēju novērst uzbraukumu gājējam, tiesas kolēģija norāda sekojošo.

Tiesas kolēģija uzskata, ka pirmās instances tiesa savos secinājumos par apsūdzētā vainu pārlieku koncentrējusies uz to, vai /pers. G/ tehniska iespēja novērst uzbraukumu gājējam un pārvērtējusi eksperta atzinuma nozīmīgumu pierādīšanā.

Kā izriet no eksperta /pers. T/ liecības, sagatavojot atzinumu viņš ir vadījies no ziņām, kas izklāstītas procesa virzītājas lēmumā par ekspertīzes nozīmēšanu. No procesa virzītājas lēmuma par tiesu autotehniskās ekspertīzes nozīmēšanu satura ir redzams, ka /pers. G/ vadītā motocikla ātrums ir bijis aptuveni 50 km/h. Ekspertam ir norādīts, ka /pers. G/ pretējā kustības joslā pamanījies gājēju, kurš mierīgā skrējiena šķērsojis Iela A braucamo daļu no kreisās uz labo pusi attiecībā pret motocikla "Nosaukums A" braukšanas virzienu. Pietuvojoties pie ass līnijas gājējs paātrināja kustības tempu. Motocikla vadītājs /pers. G/ nolēma apbraukt gājēju no labās puses, bet izvairīties no uzbraukuma viņam neizdevās un uzbrauca gājējam ar motocikla priekšējā riteņa kreiso sānu. /pers. G/ uzsāka bremzēšanu tieši pirms uzbraukuma (*lietas 1.sēj. 75.lpp.*).

Speciālajā juridiskajā literatūrā ir norādīts, ka kustības bīstamība rodas momentā, kad, no vienas puses, vadītājam ir objektīva iespēja novērtēt gājēja rīcību kā bīstamu, ja tā netiks mainīta, neatkarīgi no tā, vai gājēja rīcība ir pretrunā ar Ceļu satiksmes noteikumu prasībām, vai nav, un, no otras puses, vadītājam nekavējotī jāveic nepieciešamās darbības, lai novērstu ceļu satiksmes negadījuma rašanos (*Frīdmane N. Uzbraukums gājējam. Metodiskās rekomendācijas izziņas, prokuratūras un tiesas darbiniekiem. LTEZPL autotehnisko ekspertīžu daļa. Rīga, 1996., 24.– 25.lpp.*).

Tiesas kolēģija uzskata, ka /pers. G/ redzot kā /pers. I/ lēnām skrien pa pretējo braukšanas joslu viņa kustības joslas virzienā, bija jāsaprot, ka ir radies kustībai bīstams moments un nekavējotī jārikojas, lai novērstu ceļu satiksmes negadījuma rašanos. Eksperta /pers. T/ atzinuma secinājumu 2., 3. punktā ir norādīts, ka motocikla "Nosaukums A" vadītājam bija tehniska iespēja novērst uzbraukumu gājējam, ja gājējs šķērsoja brauktuvi mierīgas skriešanas tempā. Eksperts ar secinājumu - "bija tehniska iespēja novērst uzbraukumu gājējam" saprot rīcību apturot motociklu līdz gājēja kustības trajektorijai. Tā vietā, lai nekavējotī rīkotos, /pers. G/ turpināja braukt, ļaujoties, ka spēs apbraukt gājēju pa labo pusi.

Augstākās tiesas judikatūras nolēmumu arhīvā ir atrodams 2022. gadā slēgtā tiesas sēdē pieņemts lēmums, kur pēc lietas izskatīšanas kasācijas instances tiesa ir izteikusi sekojoša satura atziņu, - "Transportlīdzekļa vadītājam, ja viņam ir objektīva iespēja novērtēt gājēja rīcību kā bīstamu, nekavējoties jāveic nepieciešamās darbības, lai novērstu ceļu satiksmes negadījuma rašanos, turklāt faktam, ir vai nav gājējs pārkāpis ceļu satiksmes noteikumus, nav būtiskas nozīmes. Ja gājējs ir mazgadīgs bērns, kura iespējamo tālāko rīcību nav iespējams prognozēt, transportlīdzekļa vadītājam ir jāparedz bīstamības rašanās iespēja.

Tādējādi līdz ar transportlīdzekļa vadītāja iespēju novērst ceļu satiksmes negadījumu no tehniskā redzes viedokļa, uz ko atbildi savas kompetences robežās var sniegt eksperts, ir jāizvērtē arī transportlīdzekļa vadītāja iespēja novērst ceļu satiksmes negadījumu no vispārējās kustības drošības viedokļa, un uz šo jautājumu atbilde ir jāsniedz tiesai, novērtējot visus lietā iegūtos pierādījumus to kopumā un savstarpējā sakarībā (<https://www.at.gov.lv/lv/tiesu-prakse/judikaturas-nolemumu-arhivs/kriminallietu-departaments/hronologiska-seciba?lawfilter=0&year=2022>).

Tiesas kolēģija uzskata, ka izteikto atziņu var attiecināt arī uz šo lietu, jo augstāk pieminētās lietas faktiskie apstākļi ir nenozīmīgi atšķirīgi, proti atšķiras ar to, ka ceļu satiksmes negadījumā gāja bojā mazgadīgs bērns, bet eksperti nevarēja izdarīt kategoriskus atzinumus par transportlīdzekļa vadītāja tehnisku iespēju novērst uzbraukumu.

Augstākā tiesa ir likusi jebkura transportlīdzekļa vadītāja rīcību vērtēt no vispārējās kustības drošības viedokļa, atzīstot, ka tikai tā ir izdarāmi secinājumi saistībā ar transportlīdzekļa vadītāja atbildību par satiksmes drošību.

Bez tam, Kriminālprocesa likuma 128. panta trešā daļa nosaka, ka nevienam no pierādījumiem nav iepriekš noteikta augstāka ticamības pakāpe nekā pārējiem pierādījumiem. Minēto procesuālo normu var attiecināt arī uz ekspertu atzinumu novērtēšanu, jo eksperta atzinums ir viens no pierādījumiem, kurš ar citiem ir jāvērtē kopumā un savstarpējā sakarībā.

Tiesas kolēģija uzskata, ka apsūdzētā vaina ir pierādīta atbilstoši Kriminālprocesa likuma 124. panta piektās daļas prasībām, izslēdzot saprātīgas šaubas par pierādīšanas priekšmetā ietilpstošajiem apstākļiem.

[12] Lenjot par apsūdzētajam nosakāmo sodu tiesas kolēģija uzskata, ka noziedzīga nodarījuma raksturam, radītajam kaitējumam un vainīgā personai atbilstošs sods ir sods, kādu pieprasījis noteikt valsts apsūdzības uzturētājs.

Tiesas kolēģija piekrīt viedoklim, ka sods saskaņā ar Krimināllikuma 55. pantu var tik noteikts nosacīti, jo ir pārliecināta, ka /pers. G/ turpmāk neizdarīs jaunus noziedzīgus nodarījumus.

Krimināllietas materiālos par /pers. G/ personu ir atrodama tikai un vienīgi viņu pozitīvi raksturojoša informācija, un tā attiecas gan uz viņa dienesta gaitām, vaļaspriekiem un ģimenes stāvokli.

/pers. G/ noziedzīgu nodarījumu ir izdarījis aiz neuzmanības un atbilstoši Krimināllikuma 7. pantā noteiktajai noziedzīgu nodarījumu klasifikācijai, tas ir uzskatāms par mazāk smagu noziegumu.

Transportlīdzekļa vadītāja "A" kategoriju, kas ļauj vadīt attiecīgas jaudas motociklus /pers. G/ bija ieguvis mazāk nekā piecus gadus pirms negadījuma (*lietas 1.sēj. 96.lpp.*).

Apstākļus, kas saskaņā ar Krimināllikuma 47. un 48. pantu mīkstina vai pastiprina apsūdzētā atbildību, tiesas kolēģija nesaskata.

Krimināllikuma 260. panta otrā daļa paredz obligātu prasību vainīgajām personām atņemt transportlīdzekļa vadīšanas tiesības.

[13] **Cietusi/pers. F/** apelācijas instances tiesā izmantojot iespēju uzturēt iesniegto apelācijas sūdzību vēlējās izteikties galvenokārt par lietas būtību, sniedzot savu viedokli par to, kā tiesai pareizi būtu jānovērtē pierādījumi un jākonstatē apsūdzētā /pers. G/ vaina.

Apelācijas instances tiesai tika iesniegts grozīts zaudējumu kompensācijas pieteikums, saskaņā ar kuru tiek lūgts piedzīt no apsūdzētā /pers. G/ zaudējumus 3267 EUR apmērā, kuri ir radušies sakarā ar izdevumiem par saņemto juridisko palīdzību (*lietas 2.sēj. 121.lpp.*).

Augstākā tiesa 2020. gada 21.janvārī pieņemot lēmumu lietā Nr. SKK-1/2020 (kriminālieta Nr.11181142713) ir norādījusi - "Kaitējuma kompensācijas saņemšanas kārtības regulējums cietušajiem, kas par tādiem atzīti noziedzīgā nodarījumā, kas saistīts ar ceļu satiksmes noteikumu un transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu (Krimināllikuma 260.pants), būtiski atšķiras no vispārējās Kriminālprocesa likumā noteiktās kārtības, jo šajos gadījumos kaitējuma kompensācijas veidu, apmēru un saņemšanas kārtību regulē arī speciālais likums (Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likums) un saskaņā ar to izdotie Ministru kabineta noteikumi.

Kriminālprocesā no vainīgā var tikt piedzīti tie zaudējumi, kuri netiek atlīdzināti saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likumu vai kuri pārsniedz šajā likumā un saskaņā ar to izdotajos normatīvajos aktos noteikto apdrošinātāja atbildības limitu. Pārējos gadījumos kaitējuma kompensāciju kriminālprocesā nenoteic."

Savukārt saistībā ar 2021. gada 28. jūnija Augstākās tiesas lēmumu lietā Nr.SKK-432/2021 (kriminālieta Nr.11520001720), kā judikatūras atziņa attiecībā uz ceļu satiksmes negadījumā personai nodarītā nemateriālā zaudējuma atlīdzināšanu ir norādīts sekojošais - "Ja cietušais uzskata, ka viņam ceļu satiksmes negadījumā nodarītie zaudējumi naudas izteiksmē ir lielāki nekā apdrošināšanas atlīdzība, kas aprēķināta atbilstoši Ministru kabineta 2014.gada 17.jūnija noteikumiem Nr. 340 „Noteikumi par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību par personai nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem”, viņam ir tiesības vērsties pie apdrošinātāja ar lūgumu pārskatīt pieņemto lēmumu par apdrošināšanas atlīdzību, un gadījumā, ja aprēķinātā apdrošināšanas atlīdzība nesniedz gandarījumu par morālo aizskārums, cietušais var celt prasību pret

apdrošinātāju vispārējās jurisdikcijas tiesā.

Kriminālprocesā par ceļu satiksmes noteikumu un transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu no vainīgā var tikt piedzīta kompensācija par kaitējumu, kas netiek atfīdzināts saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 19. pantu vai kas pārsniedz šā likuma 15. pantā noteikto apdrošinātāja atbildības limitu.”

Kā izriet no pirmās instances tiesas sprieduma un krimināllietas materiāliem cietusī ir saņēmusi kompensācijas no apdrošināšanas AS “ERGO” ir saņēmusi 800 EUR par bērū izdevumiem, 146 EUR par bērū mielastu, 12 900 EUR par vīra zaudējumu, 12 900 EUR par dēlu ar invaliditāti, par kapu pieminekli 3 520 EUR, kopā - 30 266,00 EUR. No Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras saņemts pabalsts 2 500 EUR apmērā, bet no vīra pēdējās darba vietas “Nosaukums E” (no arodbiedrības, rūpnīcas un ceha) finansiālu atbalsts 2 600 EUR apmērā (*lietas 1.sēj. 228.lpp.*).

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 15. panta pirmās daļas 1. punktu personai nodarīto zaudējumu atfīdzināšanai apdrošinātāja atbildības limits ir noteikts kā 5 210 000 EUR neatkarīgi no cietušo skaita. Ar /pers. G/ izdarīto noziedzīgo nodarījumu šis limits nav pārkāpts.

Tiesas kolēģija uzskata, ka no apsūdzētā /pers. G/ par labu cietušajai /pers. F/ ir piedzenami 3 267,00 EUR, kuri ir atzīstami par cietušās izdevumiem par saņemto juridisko palīdzību, ko viņai ir sniedzis zvērināts advokāts I. Bukovskis. Kā redzams no tiesai iesniegtajiem dokumentiem cietusī /pers. F/ 2021. gada 10. septembrī ir apmaksājusi rēķinu Nr.29/09-21 par summu 1 815 EUR, bet 2022. gada 26. janvārī ir apmaksājusi rēķinu Nr.04/01-22 par summu 1 452 EUR (*lietas 2.sēj. 41.lpp. un 122.-123.lpp.*).

Procesuālie izdevumi saistībā ar krimināllietas iztiesāšanu apelācijas instances tiesā, nav radušies.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 563. panta pirmās daļas 2.punktu, tiesas kolēģija
nosprida

Atcelt Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2021. gada 30. augusta spriedumu.

/pers. G/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 260. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) gadiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 (diviem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55. panta nosacījumiem brīvības atņemšanas sodu noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 2 (diviem) gadiem.

Piedzīt no /pers. G/ par labu cietušajai /pers. F/ 3 267 EUR (trīs tūkstoši divi simti sešdesmit septiņus euro).

Spriedumu var pārsūdzēt desmit dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā, Kriminālprocesa likuma 574. pantā un 575. pantā noteiktajos gadījumos, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas apgabaltiesā.

Pilns spriedums pieejams no 2023. gada 24. novembra.

Tiesnesis

G.Kveska

Tiesnesis

G.Stūris

Tiesnese

I.Vigante